

Životné prostredie

revue pre teóriu a tvorbu životného prostredia

Roč. XXX

3/1996

Obsah

M. Ružička: Aktuálne problémy ekologického a environmentálneho vzdelávania	117
J. Demek: Výchova k péči o životní prostředí a problém vzoru v české společnosti	120
H. Hilbert: Problémy environmentálnej výchovy v predškolských zariadeniach a na základných školách	123
V. Konrád: Ekológia a environmentalistika na vysokých školách SR	128
L. Seko: K súčasnému stavu a rozvoju environmentálnej výchovy a vzdelávania v pedagogickom smere vysokoškolského štúdia	131
O. Makýš: Spolupráca mimovládnych organizácií v environmentálnej výchove	134
D. Rajčanová: Aktivity SAŽP v oblasti environmentálneho vzdelávania a výchovy	137
G. Murín, K. Mičieta, S. Knasmüller, J. Steinkellner: Bioindikácia rádioaktívne kontaminovaných plôch v okolí jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice	140
T. Hrnčiarová: Začlenenie podkladov RÚSES do územnoplánovacej dokumentácie	143

Tribúna

L. Miklós: Ekologické a environmentálne vzdelávanie: učebný predmet alebo princíp?	149
--	-----

Kontakty

M. Vagačová, V. Ira: Academia Istropolitana a životné prostredie	153
Š. Urban: City University Bratislava a životné prostredie	155
M. Hranaiová, P. Kováč: Environmentálna výučba na FEI STU v Bratislave	156

Environmentálna výchova a vzdelávanie

sa stávajú kľúčovými problémami v stratégii starostlivosti o životné prostredie v Slovenskej republike. Na medzinárodnej úrovni, najmä v rámci vládnych a medzivládnych programov, rozpracúvajú sa mnohé koncepcie, organizujú konferencie, semináre, kurzy a rozvíjajú rôzne ďalšie aktivity. Hlavným cieľom tohto snaženia je vyjasniť si, akým spôsobom zabezpečiť, aby si súčasná a budúce generácie pri každej svojej činnosti vytvorili vedomie zodpovednosti za zachovanie prostredia a životných podmienok nielen pre seba, ale i pre tých, čo prídu po nich.

Zložitost' starostlivosti o trvalo udržateľný rozvoj života na Zemi a o podmienky jeho prostredia sa odráža aj v zložitosti spôsobov a predstáv o výchove a vzdelávaní členov ľudskej spoločnosti v tomto smere. Kryštalizuje sa predstava, že environmentalistika, ktorá sa zaoberá problematikou životného prostredia v celej jeho šírke, nie je totožná s ekológiou ako vednou disciplínou, ale musí spočívať na jej princípoch a základoch. Na styku týchto dvoch oblastí poznania sa postupne formuje environmentálna ekológia ako aplikácia ekologických poznatkov do riešenia environmentálnych problémov.

Súčasný stav environmentálneho vzdelávania a výchovy vyvoláva potrebu diferencovanej koncepcie riešenia aktuálneho stavu na všetkých stupňoch vzdelávania, kde doteraz absentovalo, a súčasne polozenie základov systémového prístupu k environmentálnej výchove a vzdelávaniu od predškolského až po tzv. tretí vek.

Dve národné konferencie – r. 1994 a r. 1995 – priniesli veľa názorov a podnetov, ktoré vyústili do záverov navrhujúcich určité riešenia. Potešujúci je fakt, že mnohé z nich sa už uskutočnili, alebo uskutočňujú a že sa vytvárajú priaznivé podmienky nielen v rezorte školstva a životného prostredia, ale aj v iných rezortoch a mimovládnych organizáciách. Do tohto čísla Životného prostredia sme sústredili ďalšie podnety v článkoch, ktoré sú odrazom názorov, vyslovených na spomínaných dvoch národných konferenciách i na ďalších podobných podujatiach.

Milan Ružička

Aktuality

- T. Hrnčiarová:** Krajinná ekológia v centre pozornosti odborníkov ... 115
M. Vagačová: Cena nadácie Lanza 116
J. Šteffek: Vzdelávanie cez projekt 116
 Závety a odporúčania národnej konferencie Štratégia environmentálnej výchovy a vzdelávania na školách SR 157
Z. Izakovičová: Starostlivosť o poľnohospodársku krajinu 161
M. Finka: Spolupráca v územnom plánovaní 162
M. Kováč: Europa Nostra ocenila slovenský projekt 163

Esej

- K. Kunová:** Les 160

Recenzie

- M. Kozová:** Manažéri a lídri 164
D. Štefunková: Nová publikácia z edície APOP 165
Z. Izakovičová: Environmentalistika a právo 166
T. Hrnčiarová: Vplyvy na životné prostredie legislatívne 166
M. Círanová: Národné parky sveta .. 167

Contents

- M. Ružička:** Topical Problems of Ecological and Environmental Education 117
J. Demek: Environmental Education and Problem of Example in Czech Society 120
H. Hilbert: Problems of Environmental Education at Nurseries and Primary Schools 123
V. Konrád: Ecology and Environmentalistics at the Universities of the Slovak Republic 128
L. Seko: To the Present State and Development of Environmental Education in Pedagogical Branch of University Study 131
O. Makýš: Cooperation of NGOs in Environmental Education 134
D. Rajčanová: Activities of the Slovak Agency for the Environment in the Sphere of Environmental Education 137
G. Murín, K. Mičieta, S. Knasmüller, J. Steinkellner: Bioindication of Radioactive-Contaminated Sites near Nuclear Power Plant Jaslovské Bohunice 140
T. Hrnčiarová: Ranging the Bases of Regional Territorial System of Ecological Stability into Territorial-planning Documentation 143

Environmental education and teaching

become a key issue in the strategy of the care of the environment in the Slovak Republic. On international level, mainly in the frame of governmental and non-governmental programmes many conceptions are elaborated, organized conferences, seminars, courses and other activities are developed. The main aim of this effort is to clear up the way how to ensure that present and future generations in their activities should form the sense of responsibility for conservation of the environment and life conditions not only for themselves, but also for those coming after them. Complexity of the care of sustainable development on the Earth and of conditions of its environment is reflected also in complexity of ways and ideas of education of human beings. An idea is crystallized - environmentalistics dealing with the problems of the environment is not identical with ecology as a scientific discipline, but it has to be built on its principles and bases. On the touching points of these two substances of knowledge is gradually formed environmental ecology as an application of ecological knowledge in solution of environmental problems.

The present state of environmental education raises a need of differentiated conception of the solution of actual state at all stages of education where it has been absent up to now and at the same time to establish the system approach to environmental education from pre-school up to the so called third age.

Two national conferences – in the years 1994 and 1995 – brought many opinions and stimulations that culminate in conclusions proposing certain solutions. It is a welcome fact that many of them have been realized or are realized and positive conditions are formed not only in educational affairs and the environment but in other governmental and non-governmental organizations. We collected to this issue of Životné prostredie further stimulations in articles reflecting the opinions formulated on the above mentioned two national conferences and similar events.

Milan Ružička

Tribune

- L. Miklós:** Ecological and Environmental Education: a School Subject or a Principle? 149

Contacts

- M. Vagačová, V. Ira:** Academia Istropolitana and the Environment 153
Š. Urban: City University Bratislava and the Environment 155
M. Hranaiová, P. Kováč: Environmental Education at FEI STU in Bratislava 156

Recent news

- T. Hrnčiarová:** Landscape Ecology in the Centre of Attention of Professionals 115
M. Vagačová: Aware of Lanza Foundation 116
J. Šteffek: Education through Projects 116

- Conclusions and Proposals of the National Conference Strategy of Environmental Education at Schools in the Slovak Republic ... 157
Z. Izakovičová: Care of Agricultural Landscape 161
M. Kováč: Europa Nostra Prizes Slovak Project 163

Essay

- K. Kunová:** Forest 160

Reviews

- M. Kozová:** Managers and Leaders ... 164
D. Štefunková: A New Publication from Edition APOP 165
Z. Izakovičová: Environmentalistics and Law 166
T. Hrnčiarová: Impacts on the Environment in Legislation 166
M. Círanová: National Parks in the World 167